

Jernbane- Konferens 2026

Jacob Bjørn Hansen

- Arbejdet med arbejdsmiljø siden 2016, undervist siden 2018
- Arbejdet som arbejdsmiljøansvarlig
- Praktiker, hvordan får vi arbejdsmiljøloven til at være en del af hverdagen?
- Hjælper og rådgiver i alt arbejdsmiljøarbejde
- Nørd

www.adweyse.dk

Ny hjemmeside

<https://at.dk/>

Arbejdstilsynet

Sikre og sunde arbejdsliv for alle

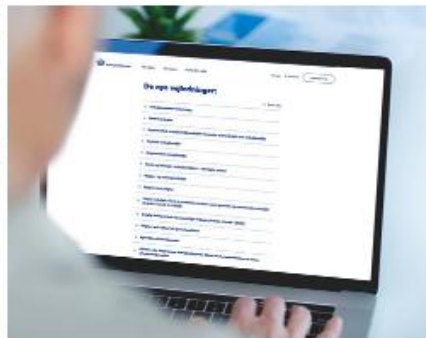

Det skal du vide om arbejdsmiljø lige nu

Digital chikane

Taler I om digital chikane? Det er vigtigt at have klare retningslinjer for, hvem der gør hvad, hvis en medarbejder bliver forelempt digitalt. Få hjælp til, hvordan I kan forebygge og håndtere digital chikane.

Nye AT-vejledninger

Arbejdstilsynet er udkommet med nye AT-vejledninger, der skal gøre det tydeligt, hvad de juridiske krav er. Samtidig er størstedelen af de tidligere vejledninger blevet ophævet. Få overblik her.

Risikovurdering af unges arbejde

Få hjælp med vores nye værktøj til den lovpligtige risikovurdering af unge under 18 års arbejde, når de arbejder med maskiner eller kemi. Brug værktøjet her.

Hvad er ændret?

Arbejdstilsynet

Alt lovstof er flyttet til <https://www.retsinformation.dk/>

At.dk er nu mere til indsamling af information, fakta og tal.

Siden er gjort mere simpel

Ændringer i ATs vejledninger

Fra en samling af fortolkninger, gode råd, vejledninger og løsningsforslag

Nu er det en ren fortolkning af loven

Fra 180 til 25 vejledninger

Findes nu på retsinformation.dk

<https://at.dk/nyheder/2025/12/arbejdstilsynet-offentliggoer-nye-at-vejledninger/>

LOV

Bekendtgørelse

Vejledning

Ændringer i ATs vejledninger

Det er nu endnu mere relevant at kunne søge viden bredere.

Det kan være igennem de forskellige Branchefællesskaber,
Arbejdsmarkedets parters hjemmesider,
Arbejdsmiljørådgivere
eller igennem sit netværk.

BFA | Transport
Service – Turisme
Jord til Bord

Ny arbejdsmiljøaftale 2026

Forhandlinger omkring en ny arbejdsmiljø aftale.

Den nuværende løb fra 2023 og udløber her i 2026

Hvad er fare og hvad er risiko?

Begreberne fare og risiko bliver ofte blandet sammen, fordi de begge handler om potentielle skader eller ulykker, men de har forskellige betydninger.

- Fare eller en farekilde er noget, der kan forårsage skade eller ulykker. Det er en egenskab ved en situation, et stof, en maskine eller en arbejdsproces.
- Risiko er sandsynligheden for, at en fare faktisk fører til en skade (fx at man falder ned fra en stige) samt hvor alvorlig konsekvensen vil være (fx at man brækker et ben).

En stige i sig selv er ikke farlig eller udgør ingen risiko, så længe den bare står der. Men hvis nogen klatrer op på den, opstår der en risiko, fordi personen kan falde ned. Når man skal lave en risikovurdering, er det derfor ikke nok at fokusere på, hvor den er placeret. I skal også tage højde for hvordan den bruges, og hvilke faktorer der kan påvirke sikkerheden. Fx højden på stigen, hvordan den er stillet op, varighed af arbejdet, og hvordan adfærden er på stigen.

HAZARD VS. RISK

POTENTIALE TIL, AT NOGET KAN SKADE DIG

FARE

SANDSYNLIGHEDEN FOR, AT DET POTENTIALE SKADER DIG

RISIKO

HAZARD

RISK

Den løbende risikovurdering

SJA?

Sikker job analyse

Stop, tænk & gør?

Hverdags Apv/risikovurdering er en måde at synliggøre om der kan være arbejdsmiljøfaktorer der kan spille ind i den opgave der skal udføres.

Det behøver ikke at tage mere end 1 minut, men det er en god måde at få tænkt over opgaven, især hvis det er en rutine opgave.

Det er vigtigt at få trænet at lave hverdags APV, det kan være man skal bruge et skema eller nogen faste spørgsmål i starten.

Det er også vigtigt at lave en hverdags APV når man arbejder alene.

Hverdags arbejdspladsvurdering

Arbejdsopgaver i dag Hvilke arbejdsopgaver skal udføres i dag, og er der opgaver, som indebærer særlige risici eller ændringer i forhold til normalt arbejde?		
Arbejdssted og omgivelser Er arbejdsområdet sikkert og ryddeligt? Vurder adgangsveje, orden og ryddelighed, belysning, støj, vejrforhold eller andre forhold i omgivelserne.		
Udstyr og hjælpemidler Er maskiner, værktøj og tekniske hjælpemidler i forsvarlig stand og kontrolleret før brug?		
Personlige værnemidler Er de nødvendige værnemidler til rådighed, og bliver de anvendt korrekt til de konkrete opgaver?		
Særlige risici og aftaler Er der identificeret risici, som kræver særlige forholdsregler, instruktion eller koordinering med andre? Hvem gør hvad for at forebygge ulykker?		

Arbejdsulykker og Erhvervssygdomme

Arbejdsmiljøloven § 38

§ 38

Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

HVAD VISER DATA?

Arbejdsmarkedet i Danmark

3+ mio.

Lønmodtagere i Danmark (DST 2025)

21 mio.

Fraværsdagsværk pga. egen sygdom (DST 2025)

48,7 mia. kr.

Omkostninger pga. arbejdsulykker og erhvervssygdomme (NFA 2025)

Anmeldte ulykker i alt

Data er opdateret d. 10-03-2026

Ændring i loven omkring anmeldelse af arbejdsulykker

- Der er lavet en lempelse af anmeldereglerne, så en arbejdsulykke, der udelukkende anmeldes på baggrund af fravær (fraværskriteriet), kun skal anmeldes, hvis arbejdsulykken har **medført mindst 3 dages fravær** fra tilskadekomnes sædvanlige arbejde ud over tilskadekomstdagen, i stedet for ved blot 1 dags fravær, hvad det er efter de nugældende regler.
- Arbejdstilsynets vurderer, at lovforslaget vil føre til **2.000 færre anmeldelser** om året, og et tilsvarende antal skadelidte risikerer altså at komme i bevis-problemer.
- Arbejdsgivere har stadig pligt til at anmelde en arbejdsulykke, **hvis de vurderer**, at den kan føre til en erstatningssag - for eksempel at medarbejderen har brug for en eller anden type behandling, eller værre; hvis skaden kan påvirke medarbejderens arbejdsevne på længere sigt.

Anmeldte arbejdsulykker

Branche	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Transport af passagerer						
491000 Passagertransport med regional- eller fjerntog	285	250	445	485	445	375
493120 S-togstrafik, metro og andre nærbaner	20	20	50	65	30	40
Transport af gods						
492000 Godstransport med tog	20	10	10	10	15	15
521000 Oplagrings- og pakhusvirksomhed	75	100	105	95	70	65
522110 Stationer, godsterminaler mv.	15	15	35	10	15	25

Type af skader

Skadestype	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total
+ Sår og overfladiske skader	415	370	445	465	495	440	2.630
+ Knoglebrud	345	360	370	450	385	445	2.350
+ Ledskred, forstuvninger og forstrækninger (overbelastning)	1.290	1.235	1.325	1.295	1.350	1.320	7.810
+ Tab/knusning af legemsdel	20	25	20	25	20	15	115
+ Hjernerystelse og indre skader	125	130	140	145	130	145	810
+ Forbrænding, skoldning, ætsning og forfrysning	20	20	10	15	15	10	90
+ Forgiftning og infektion	10	15	115	75	20	15	255
+ Drukning og kvælning	0					0	0
+ Skader, der skyldes lyd, vibrationer eller tryk	30	25	35	40	25	30	180
+ Skader, pga. ekstreme temperaturer, lys eller bestråling	5		0	5	5	0	15
+ Chok	250	230	230	275	310	280	1.570
+ To eller flere lige alvorlige skader	70	55	70	60	65	70	390
+ Anden oplyst eller uoplyst skade	425	350	675	645	505	535	3.130
Total	2.995	2.810	3.435	3.485	3.320	3.300	19.350

Erhvervssygdomme

Branche	2019	2020	2021	2022	2023	2024
491000 Passagertransport med regional- eller fjerntog	65	55	50	35	55	25
493110 Rutebuskørsel, by- og nærtrafik	35	25	35	35	50	20
493120 S-togstrafik, metro og andre nærbaner	5	5	5	5	5	5
492000 Godstransport med tog		5	5	5		0
522110 Stationer, godsterminaler mv.	10	15	15	10	15	10

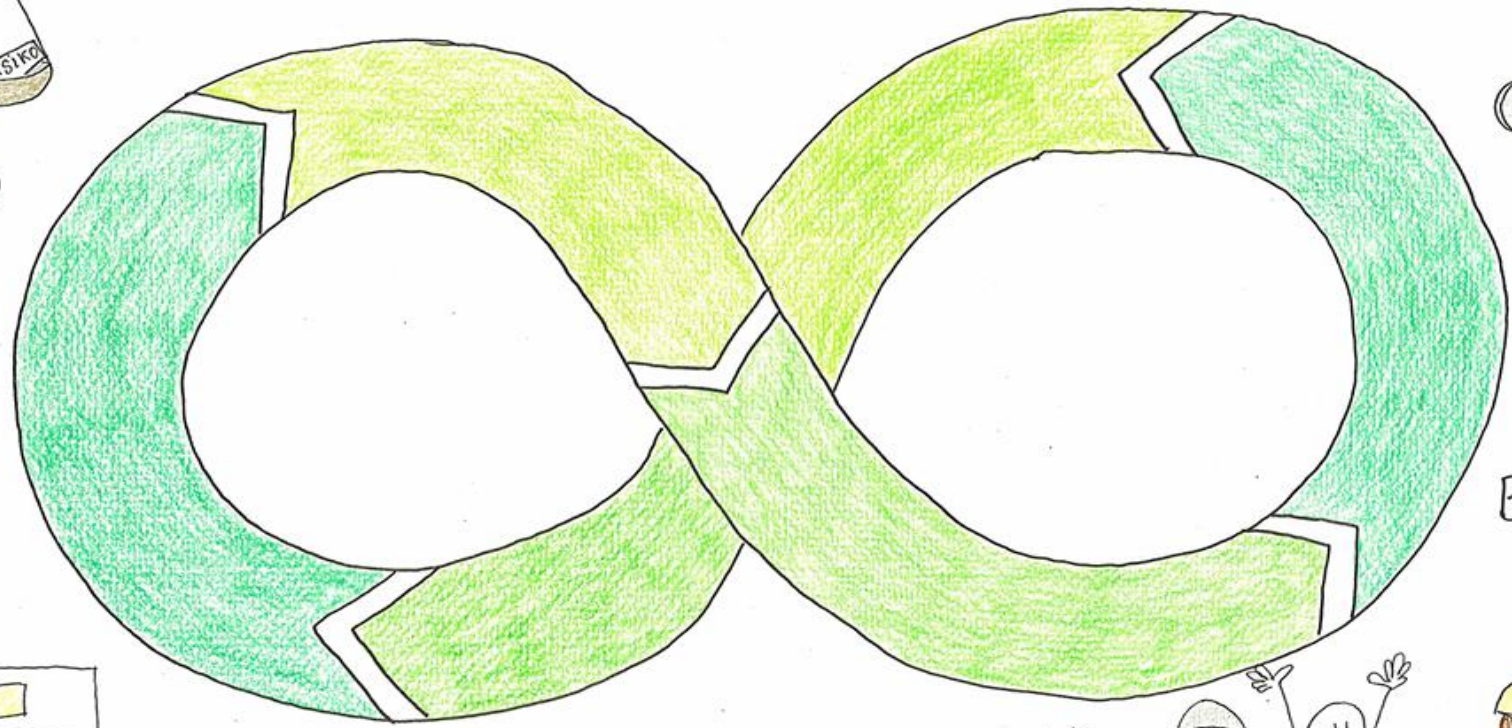
Anerkendte erhvervssygdomme

Diagnose	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total
+ Muskelskelettsygdomme	230	185	245	235	225	130	1.250
+ Øresygdomme	115	90	100	70	95	75	545
+ Psykiske sygdomme	80	75	90	80	95	55	475
+ Hudsygdomme	40	40	40	45	30	20	210
+ Luftvejssygdomme	20	15	10	10	5	5	65
+ Sygdomme i nervesyst.	15	15	15	10	15	10	75
+ Kræftsygdomme	15	10	30	15	15	10	90
+ Andre sygdomme	15	20	25	25	10	5	105
+ Ukendt	15	10	10	15	15	15	80
Total	545	455	565	510	500	320	2.895

EVIGHEDS MODELLEN

RISIKOVURDERING

EFFEKTIVT TILSYN

FORE-BYGGELSE

AFDÆKNING

Bilag 1. Forebyggelsesprincipperne

Bilag 1. Forebyggelsesprincipperne:

- 1) Forhindring af risici.
- 2) Evaluering af risici, som ikke kan forhindres.
- 3) Bekæmpelse af risici ved kilden.
- 4) Tilpasning af arbejdet til mennesket, navnlig for så vidt angår udformningen af arbejdspladsen samt valg af arbejdsudstyr og arbejds- og produktionsmetoder, i særdeleshed med henblik på at begrænse monotont arbejde og arbejde i en bestemt rytme og at mindske virkningerne af sådant arbejde på helbredet.
- 5) Hensyntagen til den tekniske udvikling.
- 6) Udskiftning af det, der er farligt med noget, der er ufarligt eller mindre farligt.
- 7) Planlægning af forebyggelsen for at gøre den til en sammenhængende helhed, inden for hvilken forebyggelsen omfatter teknik, tilrettelæggelse af arbejdet, arbejdsforhold, sociale relationer og påvirkninger fra faktorer i arbejdsmiljøet.
- 8) Vedtagelse af foranstaltninger til kollektiv beskyttelse frem for foranstaltninger til individuel beskyttelse.
- 9) Hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne.

Stop-princippet

Forebyggelsesprincipperne

S	Substituer	<ul style="list-style-type: none"> 1. Fjern risici og faremomenter 6. Udskift farligt med ufarligt eller mindre farligt 	<p>2. Evaluer den risici, som ikke kan fjernes og lav de nødvendige tiltag</p>
T	Tekniske foranstaltninger	<ul style="list-style-type: none"> 3. Bekæmpelse af risici hvor den er 5. Opdaterede tekniske løsninger (maskiner afskærmning mm) 	
O	Organisatoriske foranstaltninger	<ul style="list-style-type: none"> 4. Tilpasning af arbejdet til mennesket ift., indretning, udstyr, metoder, især ift. monotoni og EGA 7. Forebyg ved at skabe sammenhæng ift. teknik, arbejdstilrettelæggelse, arbejdsforhold, sociale relationer og andre arbejdsmiljøpåvirkninger. 	
P	Personlig beskyttelse	<ul style="list-style-type: none"> 8. Kollektiv beskyttelse frem for individuel beskyttelse (individuelle tiltag) 9. Hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne (Den enkeltes holdning og viden) 	

Bekendtgørelse om systematisk arbejdsmiljøarbejde - § 31

Stk.2. Arbejdsmiljøgruppens opgaver er:

- 2. At kontrollere at arbejdsforholdene er sikkerheds og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.**
- 3. At kontrollere at der er givet tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion jf. reglerne i arbejdsmiljøloven.**
- 4. At deltage i undersøgelser af ulykker, forgiftninger, og sundhedsskader samt tilløb hertil og medvirke til at lave foranstaltninger til forebyggelse af gentagelser.**
- 5. At orientere arbejdsgiver eller dennes repræsentant om arbejdsulykker.**
- 6. At understøtte at arbejdet udføres sikkerheds og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.**

Køreplan: Arbejdsulykken

